

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

24 квітня 2024 року № 578

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Чатченко Тарас Юрійович,

(власне ім'я, прізвище здобувача)

1990 року народження, громадянин України,

(назва держави, громадянином якої є здобувач(ка))

освіта вища: закінчив у 2012 році Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,

(найменування закладу вищої освіти)

здобувши кваліфікацію магістра з економічної теорії (диплом ХА №43591194 від 05.06.2012)
за спеціальністю (спеціальностями) «Економічна теорія»,

(за дипломом)

працює _____ в _____,

(посада)

(місце основної роботи, підпорядкування, місто)

виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Міністерства освіти і науки України, міста Харків

(повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

від «30» червня 2026 року № 0114-1/291

зі змінами (за наявності), внесеними наказом від «__» _____ 20__ року № _____, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – ЛАЗЕБНИК Юлії Олександрівни, доктора економічних наук (спеціальність 08.00.10 – статистика), професора, професора кафедри статистики, обліку та аудиту економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних рецензентів: КОРОВІНОЇ Наталі Валентинівни, кандидата економічних наук (спеціальність 08.00.01 – Економічна теорія та історія економічної думки), доцента, доцента закладу вищої освіти кафедри економічної теорії та економічних методів управління економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

КИМА Олексія Олексійовича, кандидата економічних наук (спеціальність 08.00.01 – Економічна теорія та історія економічної думки), доцента, доцента закладу вищої освіти кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Офіційних опонентів: ГРІШНОВОЇ Олени Антонівни, доктора економічних наук (спеціальність 08.00.07 – Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика), професора, професора закладу вищої освіти кафедри економіки підприємства Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

АЗЬМУК Надії Анатоліївни, доктора економічних наук
(спеціальність 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством), професора, заступника директора Черкаського державного бізнес-коледжу
(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «28» серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки
(галузь знань)

Чатченку Тарасу Юрійовичу

(власне ім'я, прізвище здобувача(ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Зайнятість та доходи в умовах формування інформаційно-мережевої економіки»
(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями) 051 – Економіка.

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, місто Харків.

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) – Гриценко Андрій Андрійович, доктор економічних наук,

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь,

професор, професор кафедри економічної теорії та економічних методів управління економічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

вчене звання, місце роботи, посада)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Рукопис дисертації підготовлено українською мовою. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 240 сторінок, з них текст основної частини становить 204 сторінки. Дисертація містить 43 таблиці та 6 додатків. Список використаних джерел налічує 310 найменування.

Дисертація є самостійною, цілісною та завершеною науковою роботою, яка містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, що розв'язують конкретне наукове завдання в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка. У дисертації здобувача не виявлено академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації. Зміст, структура та обсяг дисертації відповідають нормативним вимогам пункту 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 – у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (у тому числі 2 у співавторстві), 2 – додаткові статті у наукових виданнях та 4 тези доповідей і матеріалів конференцій, що відповідає вимогам пунктів 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами):

1. Гриценко А. А., Чатченко Т. Ю. Генезис та еволюція поняття «Робота». Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2024. № 6. С. 279–284. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-336-44>

Ключові слова: робота, праця, зайнятість, трудова діяльність, генезис поняття, еволюція, економічна категорія, інформаційно-мережева економіка.

Особистий внесок здобувача (Чатченка Т. Ю.): виявлення та систематизація сучасних підходів до розкриття поняття «робота», узагальнення її сутності та характеристик.

Особистий внесок Гриценка А. А.: участь у підборі джерел для написання статті, підготовка огляду цих джерел, складання списку використаних джерел та остаточне редагування тексту.

2. Chatchenko T., Gritsenko A. Flexibility as an essential form of labour market in digital economy. Економіка і суспільство. 2025. № 74. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-144>

Ключові слова: гнучкість, ринок праці, цифрова економіка, цифровізація, трудові відносини, цифрові компетентності, форми зайнятості.

Особистий внесок здобувача (Чатченка Т. Ю.): аналіз цифровізації як фактору змін на ринку праці; запропонована класифікація видів гнучкості, що формують сучасні трудові відносини; сформульовані практичні рекомендації для державних органів, роботодавців і освітян щодо розвитку цифрових компетентностей.

Особистий внесок Гриценка А. А.: участь у підборі джерел для написання статті, підготовка огляду цих джерел, складання списку використаних джерел та остаточне редагування тексту.

3. Чатченко Т. Ю. Формування доходів в умовах переходу до інформаційно-мережевої економіки. Грааль науки. 2025. № 59. С. 378–385. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.12.12.2025.040>

Ключові слова: доходи, формування доходів, інформаційно-мережева економіка, цифровізація, диференціація доходів, нерівність, платформна зайнятість.

4. Чатченко Т. Ю. Цифровий фетишизм як механізм легітимації нерівності: трансформація зайнятості та диференціація доходів в інформаційно-мережевій економіці. Грааль науки. 2026. № 68. С. 151–158. URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/15.05.2026/56>

Ключові слова: цифровий фетишизм, легітимація нерівності, трансформація зайнятості, диференціація доходів, платформна економіка, монопольна рента, технологічний детермінізм.

5. Чатченко Т. Ю. Методологічні засади оцінки зайнятості та доходів в умовах цифрової трансформації. Наука і техніка сьогодні. 2025. № 13(54). С. 651–665. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-13\(54\)-651-665](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-13(54)-651-665)

Ключові слова: методологія оцінки, індикатори зайнятості, індекс цифрової зайнятості, коефіцієнт платформенізації праці, цифрова нерівність, якість зайнятості.

6. Чатченко Т. Ю. Теоретичні підходи до дослідження зайнятості та формування доходів в інформаційно-мережевій економіці. Актуальні питання у сучасній науці. 2025. № 12(42). С. 189–203. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-12\(42\)-189-203](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-12(42)-189-203)

Ключові слова: теоретичні підходи, людський капітал, сегментація ринку праці, платформний капіталізм, цифрова праця, інституційний аналіз.

7. Чатченко Т. Ю. Стратегічні напрями державної політики щодо зайнятості в інформаційно-мережевій економіці. Світ наукових досліджень : матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції. Вип. 47. 2025. URL: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6615/>

Ключові слова: державна політика зайнятості, стратегічні напрями, інформаційно-мережева економіка, портативний соціальний захист, регулювання платформ.

8. Чатченко Т. Ю. Цифровий фетишизм та його вплив на формування доходів. Ricerche scientifiche e metodi della loro realizzazione: esperienza mondiale e realtà domestiche : Raccolta di articoli scientifici «ΛΟΓΟΣ» con gli atti della VIII Conferenza scientifica e pratica internazionale, Bologna, 19 dicembre 2025. Bologna–Vinnytsia, 2025. P. 20–24. URL: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/issue/view/43/43>

Ключові слова: цифровий фетишизм, доходи, нерівність, ідеологія технологічного детермінізму, платформна економіка.

9. Чатченко Т. Ю. Регіональні особливості формування зайнятості в інформаційно-мережевій економіці. Теорія модернізації в контексті сучасної світової науки : збірник

наукових праць з матеріалами VI Міжнародної наукової конференції, м. Івано-Франківськ, 19 грудня 2025 р. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025. С. 34–38. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/issue/view/19.12.2025/74>

Ключові слова: регіональні асиметрії, цифрова зайнятість, цифровий розрив, регіональна політика, воєнний стан.

10. Чатченко Т. Ю. Диференціація доходів працівників у цифровій економіці. Sectoral research XXI: characteristics and features : Collection of Scientific Papers «SCIENTIA» with Proceedings of the XI International Scientific and Theoretical Conference, December 19, 2025. Chicago, USA : International Center of Scientific Research, 2025. С. 33–36. URL: <https://surl.lu/ckscas>

Ключові слова: диференціація доходів, цифрова економіка, мережеві ефекти, алгоритмічне ціноутворення праці, монетизація даних.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти та офіційні опоненти) та висловили зауваження:

Рецензент КОРОВІНА Наталя Валентинівна зауважила, що запропонована система методологічних індикаторів оцінки зайнятості та доходів (ІЦЗ, КПП, ПЦНД, ІЯЦЗ) потребує детальнішого обґрунтування джерел первинних даних та періодичності їх збору, оскільки чинна система державної статистичної звітності не передбачає відповідних показників. Крім того, доцільним було б чіткіше розмежувати межі застосування індексу якості цифрової зайнятості для різних форм платформної праці.

Рецензент КІМ Олексій Олексійович відмітив, що концепція цифрового фетишизму, попри її евристичну цінність, потребує додаткової емпіричної верифікації, зокрема через аналіз дискурсивних практик самих платформних компаній. Він також висловив побажання щодо поглиблення аргументації стосовно співвідношення категорій цифрового відчуження та цифрового фетишизму: чи є вони самостійними феноменами, чи другий виступає ідеологічним відображенням першого.

Опонент ГРІШНОВА Олена Антонівна висловила такі дискусійні положення: параметри агентної моделі, покладеної в основу сценарного прогнозування до 2040 року, значною мірою спираються на дані зарубіжних досліджень, що потребує додаткового обґрунтування їх застосовності до українських умов; запропонований механізм портативного соціального захисту потребує уточнення щодо джерел фінансування та порядку адміністрування внесків від іноземних платформ, які не мають представництва в Україні; доцільним є конкретизування кількісних критеріїв віднесення особи до категорії економічно залежної самозайнятості в межах запропонованої трирівневої моделі.

Опонент АЗЬМУК Надія Анатоліївна акцентувала увагу на тому, що обґрунтування пілотного універсального базового доходу як складової комплексної стратегії потребує детальнішого аналізу фіскальних обмежень України в умовах післявоєнного відновлення. Вона також зазначила, що виявлений тринадцятикратний регіональний розрив за часткою зайнятих у цифровій економіці доцільно було б доповнити аналізом динаміки цього показника, що дозволило б оцінити, чи має асиметрія тенденцію до поглиблення або згладжування.

Попри висловлені зауваження та дискусійні положення, усі члени разової спеціалізованої вченої ради, офіційні рецензенти Коровіна Н.В. і Кім О.О. та офіційні опоненти Грішнова О.А. і Азьмук Н.А. дали загалом позитивну оцінку дисертаційній роботі. Зазначені критичні положення мають переважно дискусійний характер і не знижують загальної позитивної оцінки дослідження, а навпаки – підкреслюють актуальність, комплексність і практичну значущість обраної проблематики. Усі рецензенти та опоненти дійшли спільного висновку, що робота за актуальністю, змістом, повнотою викладу результатів, обсягом та оформленням відповідає встановленим вимогам, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

«Утримались» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує/
відмовляє у присудженні

Чатченку Тарасу Юрійовичу

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 051 – Економіка

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

(підпис)

Юлія ЛАЗЕБНИК
(власне ім'я та прізвище)

М.П.

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 22:49:34 01.09.2026

Назва файлу з підписом: Рішення_разової_ради_про_присудження_ступеня_Чатченко.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 197.2 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рішення_разової_ради_про_присудження_ступеня_Чатченко.pdf
Розмір файлу без підпису: 196.5 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ЛАЗЕБНИК ЮЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

П.І.Б.: ЛАЗЕБНИК ЮЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2991810841

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 22:49:32 01.09.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F040000007AF28201B565C106

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.08.19 13:00